Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru afaceri externe

2025/2083(INI)

2.5.2025

PROIECT DE RAPORT

Strategia politică a UE privind America Latină
(2025/2083(INI))

Comisia pentru afaceri externe

Raportor: Davor Ivo Stier

CUPRINS

Pagina

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....3

EXPUNERE DE MOTIVE.....8

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII.....9

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la strategia politică a UE privind America Latină
(2025/2083(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special titlul V privind acțiunea externă a UE,

– având în vedere rezoluția sa din 2 aprilie 2025 referitoare la punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune – raportul anual pe 2024[1],

– având în vedere rezoluțiile sale referitoare la Venezuela, în special cea din 21 ianuarie 2025 referitoare la situația din Venezuela în urma uzurpării președinției la 10 ianuarie 2025[2] și cea din 19 septembrie 2024 referitoare la situația din Venezuela[3], la Cuba, în special cea din 12 iulie 2023 referitoare la situația ADPC UE-Cuba având în vedere vizita recentă a Înaltei Reprezentante în insulă[4] și cea din 19 septembrie 2024 referitoare la cazul lui José Daniel Ferrer García în Cuba[5] și la Nicaragua, în special cea din 13 februarie 2025 referitoare la represiunea regimului Ortega-Murillo din Nicaragua, care vizează în special apărătorii drepturilor omului, oponenții politici și comunitățile religioase[6],

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 7 iunie 2023, intitulată „O nouă agendă pentru relațiile dintre UE și America Latină și zona Caraibilor” (JOIN(2023)0017),

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 1 decembrie 2021 intitulată „Inițiativa «Global Gateway»” (JOIN(2021)0030),

– având în vedere rezoluția Adunării Generale a ONU ES-11/1 din 2 martie 2022 intitulată „Agresiunea împotriva Ucrainei”,

– având în vedere Convenția-cadru a ONU asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) și Acordul de la Paris, adoptat la 12 decembrie 2015 în cadrul celei de-a 21-a Conferințe a părților la CCONUSC,

– având în vedere declarația reuniunii la nivel înalt UE-Comunitatea Statelor Latinoamericane și Caraibiene (CELAC) din 2023, care a avut loc la Bruxelles în perioada 17-18 iulie 2023,

[1] Texte adoptate, P10_TA(2025)0057.
[2] JO C, C/2025/2148, 23.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2148/oj.
[3] JO C, C/2024/7215, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7215/oj.
[4] JO C, C/2024/4001, 17.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4001/oj.
[5] JO C, C/2024/7213, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7213/oj.
[6] JO C, C/2025/2249, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2249/oj.

– având în vedere avizul Comisiei pentru dezvoltare,

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0000/2025),

A. întrucât UE și națiunile din America Latină și zona Caraibilor (ALC) au legături istorice, culturale și economice de lungă durată, formând o alianță naturală bazată pe democrație, drepturile omului și cooperare multilaterală;

B. întrucât angajamentul dintre cele două regiuni este consolidat și mai mult prin relații bilaterale puternice și interacțiuni mai profunde cu entități subregionale, cum ar fi Mercosur, Comunitatea Andină, CARICOM/CARIFORUM și Alianța Pacificului;

C. întrucât UE și țările ALC constituie împreună o treime din populația țărilor membre ale Organizației Națiunilor Unite și produc aproximativ 21% din PIB-ul mondial;

D. întrucât ordinea multilaterală bazată pe norme pe care s-a bazat pacea și prosperitatea în ultimii 80 de ani este din ce în ce mai contestată de autocrații din întreaga lume;

E. întrucât agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei constituie o încălcare flagrantă a dreptului internațional și amenință securitatea mondială, necesitând o poziție coordonată din partea partenerilor democratici, inclusiv a celor din ALC;

F. întrucât actorii externi, în special China, Rusia și Iranul, și-au aprofundat amprenta în ALC, Beijingul extinzând investițiile în infrastructură, Moscova consolidându-și prezența diplomatică și de securitate, iar Teheranul intensificându-și activitățile de intelligence în regiune;

G. întrucât acțiunile întreprinse de administrația Trump din SUA remodelează dinamica geopolitică mondială, prezentând atât probleme pentru parteneriatul strategic UE-ALC, cât și oportunități de restructurare a acestuia în 2025;

H. întrucât summitul UE-CELAC din Columbia din noiembrie 2025 va constitui o ocazie esențială de a reafirma angajamentul UE față de ALC și de a demonstra că Europa este un partener de încredere;

Importanța geopolitică a dialogului politic UE-ALC

1. recunoaște legăturile istorice, culturale și economice profunde dintre UE și ALC, care constituie nu numai fundamentul unei alianțe naturale, ci și baza unui parteneriat puternic și durabil la alegere;

2. observă că implicarea UE în regiune nu a fost optimă în ultimele decenii, creând astfel un vid pentru influența crescândă a Chinei și a Rusiei;

3. recunoaște necesitatea urgentă de a reînnoi și dezvolta relația UE-ALC ca răspuns la schimbările geopolitice emergente, la schimbările climatice, la progresele tehnologice și la inegalitățile crescânde;

4. invită UE și statele sale membre să își intensifice eforturile diplomatice în regiune pentru a promova o convergență sporită între UE și ALC cu privire la chestiuni esențiale de politică externă, inclusiv o poziție mai fermă cu privire la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei;

5. încurajează o colaborare mai strânsă între UE și ALC în cadrul forumurilor internaționale pentru a promova și a apăra ordinea mondială multilaterală, dreptul internațional și respectarea democrației și a drepturilor omului;

6. este preocupat de regresul democratic care a avut loc în ALC din 2019 și condamnă regimurile din Nicaragua, Cuba și Venezuela, care se numără printre cele mai autoritare din lume; reamintește că regimul din Nicaragua întreține legături strânse cu alte autocrații, cum ar fi cele din Iran, Venezuela și Cuba; condamnă încălcările sistematice ale drepturilor omului și abuzurile sistematice comise de regimul cubanez; condamnă cu fermitate și respinge în totalitate frauda electorală orchestrată de regimul din Venezuela și solicită guvernului Maduro să își înceteze politica de represiune și atacurile împotriva societății civile și a opoziției;

Cooperarea economică

7. salută parteneriatul economic și comercial puternic dintre UE și ALC, care se bazează pe interese comune în promovarea creșterii sustenabile, întărirea rezilienței economice și reducerea dependențelor excesive prin intermediul unor relații comerciale diversificate;

8. subliniază că UE este cel mai mare investitor în regiunea ALC și al treilea partener comercial ca importanță;

9. recunoaște rețeaua densă de acorduri dintre cele două regiuni și subliniază importanța geopolitică fundamentală a adoptării unor acorduri și parteneriate noi și mai ambițioase;

10. salută semnarea Acordului-cadru avansat UE-Chile și solicită ratificarea sa deplină și rapidă; salută încheierea negocierilor privind Acordul de parteneriat UE-Mercosur și Acordul global UE-Mexic și solicită semnarea și ratificarea rapidă a acestora;

Cooperarea UE-ALC în contextul inițiativei Global Gateway

11. subliniază că UE este principalul contribuitor la cooperarea pentru dezvoltare în ALC și solicită UE și statelor sale membre să mobilizeze inițiative majore, cum ar fi Global Gateway, pentru a crește investițiile în ALC, asigurându-se că UE rămâne un partener puternic și competitiv pentru țările ALC, având în vedere prezența crescândă a Chinei în regiune;

Cooperarea în materie de securitate

12. este preocupat de intensificarea criminalității organizate și a traficului de droguri în ALC și de cantitățile fără precedent de droguri ilicite traficate către UE din regiune; subliniază necesitatea intensificării cooperării multilaterale în combaterea acestor amenințări prin inițiative precum Parteneriatul UE-ALC privind justiția și securitatea și EL PAcCTO 2.0;

13. subliniază importanța angajamentului strategic dintre miniștrii de Interne și/sau de Securitate din statele membre ale UE și miniștrii responsabili cu Chestiunile de securitate din statele membre ale Comitetului latino-american pentru securitate internă și a întăririi cooperării operaționale în materie de aplicare a legii dintre UE și ALC;

14. salută eforturile de întărire a cooperării regionale în materie de securitate prin extinderea Comitetului pentru securitate internă din America Latină și înființarea AMERIPOL ca organism oficial de aplicare a legii, facilitând coordonarea transfrontalieră;

15. subliniază necesitatea de a aborda cauzele profunde ale criminalității organizate, inclusiv corupția, administrarea nesatisfăcătoare și inegalitatea socială, și pledează pentru o abordare care să îmbine aplicarea legii cu politicile sociale pe termen lung;

Justiție, drepturile omului și statul de drept

16. salută cooperarea continuă dintre UE și ALC pentru a susține democrația, drepturile omului și buna administrare, misiunile UE de observare a alegerilor jucând un rol esențial în sprijinirea unor alegeri corecte și în asigurarea transparenței;

Cooperarea parlamentară

17. salută aprofundarea cooperării parlamentare dintre UE și ALC, în special prin intermediul Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane, care promovează dialogul cu privire la aspecte-cheie precum comerțul, securitatea și dezvoltarea sustenabilă;

18. subliniază rolul esențial al diplomației parlamentare în întărirea relațiilor biregionale prin facilitarea dialogului direct cu parlamentele naționale și regionale;

Recomandări pentru summitul UE-CELAC din noiembrie 2025

19. salută reuniunea UE-CELAC din 2023 și punerea în aplicare a inițiativelor din Foaia de parcurs UE-CELAC 2023-2025; subliniază, în acest sens, necesitatea de a adopta o foaie de parcurs nouă și ambițioasă la summitul din 2025, care să întărească și mai mult parteneriatul și să țină seama de cele mai bune practici;

20. solicită părților să își reafirme angajamentul comun față de multilateralism și pace la summitul din noiembrie 2025;

21. solicită părților să condamne cu fermitate războiul de agresiune în curs al Rusiei, îndeosebi toate încălcările grave ale dreptului internațional și ale dreptului internațional umanitar;

22. consideră că este important ca UE și ALC să convină să promoveze în comun inițiative ecologice la nivel mondial, cum ar fi negocierile pentru un tratat internațional pentru evitarea poluării cu materiale plastice;

23. încurajează continuarea unei cooperări strânse în domeniul digital prin intermediul Alianței digitale UE-ALC, cu scopul de a promova o transformare digitală centrată pe factorul uman în ambele regiuni;

24. reiterează apelul său pentru o creștere substanțială a cooperării biregionale în lupta împotriva criminalității organizate și a traficului de droguri;

°

° °

25. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate.

EXPUNERE DE MOTIVE

În calitate de raportor pentru această inițiativă importantă, am plăcerea de a prezenta un raport care reflectă o viziune reînnoită și strategică pentru parteneriatul Uniunii Europene cu America Latină și zona Caraibilor (ALC). Prezentul raport vine într-o perioadă de transformare geopolitică profundă, în care valorile noastre democratice comune, angajamentul nostru față de multilateralism și respectarea dreptului internațional sunt din ce în ce mai contestate de ascensiunea regimurilor autocratice și de instabilitatea mondială.

Uniunea Europeană și ALC sunt aliați naturali. Avem legături istorice, culturale și economice profunde, dar, mai important, devotamentul nostru comun față de democrație, drepturile omului și cooperarea internațională bazată pe norme. Cu toate acestea, în pofida acestei fundații, implicarea UE în regiune a fost insuficientă în ultimele decenii, creând spațiu pentru ca alți actori mondiali – în special China, Rusia și Iranul – să își extindă influența.

Prin urmare, prezentul raport solicită o reimplicare decisivă și proactivă. Acesta îndeamnă UE să intensifice eforturile diplomatice, să promoveze parteneriatele economice și să aprofundeze cooperarea în materie de securitate, justiție și transformare digitală. Acesta subliniază, de asemenea, importanța inițiativei Global Gateway pentru a crește investițiile și a întări prezența UE ca partener competitiv și de încredere în regiune. În acest context, încheierea și ratificarea Acordului UE-Mercosur au o importanță geopolitică și economică fundamentală pentru revitalizarea legăturilor biregionale.

Subliniem necesitatea de a rămâne uniți cu privire la aspecte-cheie de politică externă, în special în ceea ce privește apărarea ordinii internaționale bazate pe norme. Aceasta include o poziție clară și coordonată ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și în condamnarea acțiunilor regimurilor autoritare din Nicaragua, Cuba și Venezuela.

În același timp, subliniem rolul vital al diplomației parlamentare și așteptăm summitul UE-CELAC din noiembrie 2025 ca o ocazie esențială de a ne reafirma angajamentul față de un parteneriat modern, bazat pe valori, care să producă rezultate pentru ambele regiuni.

În concluzie, prezentul raport reflectă un apel la acțiune: să depășească retorica și să se asigure că relația UE-ALC devine un adevărat parteneriat de alegere - ambițioasă, echilibrată și bazată pe principii comune.

ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTORUL A PRIMIT CONTRIBUȚII

Potrivit articolului 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportorul declară că a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane pentru întocmirea proiectului de raport, înainte de adoptarea acestuia în comisie:

Entitatea și/sau persoana
EU-LAC group

Lista de mai sus este elaborată sub responsabilitatea exclusivă a raportorului.

În cazul în care în listă sunt identificate persoane fizice prin numele sau funcția lor ori prin ambele elemente, raportorul declară că a transmis persoanelor fizice în cauză Avizul Parlamentului European nr. 484 privind protecția datelor (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), în care sunt stabilite condițiile în care sunt prelucrate datele lor cu caracter personal, precum și drepturile legate de prelucrarea respectivă.